

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

OPINIE: '14-18: Demilitariseer de WOI-herdenkingen'

Geplaatst op zaterdag 04 januari 2014 |

SHARE

In 2014 zal de 100ste verjaardag van het uitbreken van Wereldoorlog I herdacht worden. Als vredesbeweging vinden we het belangrijk om stil te staan bij deze gruwelijke oorlog die een militaire ramp en een humanitaire catastrofe was. Maar zoals het er nu naar uitziet lijken veel van de herdenkingen uit te monden in een militaire glorificatie of een toeristische attractie waar Vlaanderen munt hoopt uit te slaan.

Militaire glorificatie

Een voorproefje kregen we al tijdens de gemilitariseerde jongste 11-november-herdenking in Ieper toen Britse en Belgische militairen gewapend en onder het goedkeurend oog van o.m. onze minister van Defensie De Crem onder de Menenpoort paradeerden. Daarbij werden zandzakjes met aarde van Britse oorlogskerkhoven plechtig op een kanonwagen (een affuit) geladen om er een nieuwe symbolische tuin mee aan te leggen naast de kazerne van de Koninklijke Britse Garde aan Buckingham Palace. Er was duidelijk geen plaats voor zelfkritiek. De herdenkingsinspanningen draaien allemaal rond de gruwel van de oorlog en de 'heroïek' van de soldaat.

Als vredesbeweging vinden we het uiteraard noodzakelijk dat er op de verschrikkingen van de oorlog gewezen wordt, maar we missen toch een contextueel kader. De redenen waarom de politici en de generaals miljoenen jonge mannen naar de slachtbanken leidden tussen 1914 en 1918, worden zelden aangehaald. De 'Groote Oorlog' was in essentie een gevolg van de rivaliteit tussen grootmachten over de toegang tot grondstoffen en afzetmarkten, het resultaat van de heersende imperialistische en koloniale politiek.

Gisteren en vandaag

De wereld van vandaag is in dat opzicht niet veel veranderd. Ook vandaag wordt er nog altijd gestreden voor de geografische verdeling van de wereld, voor de controle over afzetmarkten en grondstoffen. Sommige landen betaalden hiervoor een hoge prijs, kijk maar naar Afghanistan en Irak. Daarom is het belangrijk om zich tegen oorlog te blijven verzetten en het anti-oorlogsverzet een plaats te geven binnen het kader van het 'grote herdenkingsjaar'. De pacifisten, feministen, anarchisten, religieuzen, intellectuelen, socialisten en syndicalisten die zich destijds tegen de oorlog uitspraken, werden beschouwd als agitators en landsverraders. Soldaten die uit pure wanhoop wegvluchtten of de bevelen niet gehoorzaamden werden geëxecuteerd en dienstweigeraars vlogen zonder pardon in de gevangenis.

Herdenken

De herdenkingsactiviteiten zouden moeten focussen op vrede, ontwapening, conflictpreventie, sociale rechtvaardigheid en solidariteit. We hebben nood aan een demilitarisering van de geesten.

Op 25 en 26 januari participeert Vrede vzw aan het [Internationale Vredesseminarie](#) in Verdun.

Van 6 tot 9 juni organiseren sociale bewegingen uit heel Europa (waaronder Vrede vzw) tal van activiteiten in Sarajevo (Bosnië & Herzegovina) onder de noemer: 'Van een wereld van oorlog en geweld ... naar een cultuur van vrede en geweldloosheid'. Meer info vind je op www.p2014.eu

In het voorjaar 2014 lanceren Vrede vzw en verschillende Belgische strijdkoren 'Waanvlucht', een project dat het recht op oorlogswedering -toen en nu- centraal stelt. Meer info vind je vanaf maart 2014 op www.desertie.be.

Voor en tijdens de 'Groote oorlog' was er een actieve vredesbeweging. U leest er meer over in ons [dossier](#)

Ludo De Brabander - (verscheen eerder op DWM op) 26 december 2013